

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

<p>Predplatná cena: Na celý rok — — 4 koruny — hal. Na pol roka — — 2 „ — „ Na štvrt roka — — 1 „ — „ <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor: Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ: JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo: Budapešť, IV. kor., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
---	---	--

Alleluja!

I v týchto, zármutku a žiaľu plných časoch svetovej vojny, celým kresťanstvom ozýva sa dnes radostné Alleluja! Slávnosť veľkonočná každého veriaceho naplňuje radosťou, bo ona je nepodvratným dôkazom toho, že Pravda zvíťazí a že nezomreme na veky, bo duša naša je nesmrteľná.

Pravda zvíťazí! Táto nepodvratná skutočnosť oduševňuje nás v týchto dňoch, keď naši pokrvní a bratia za vieru a vlast hrdinsky obeťujú svoj život na rôznych bojišťa. Oni krv svoju vylievajú za našu vieru. Bo keby sa Rusovi pošťastilo zvíťaziť v terajších krutých bojoch, zcela by utlačil našu svätú vieru. Pozatváral by naše chrámy Božie a naše školy, ako to robí v tých krajoch Haliče, ktoré si posial, keď aj len na čas, podmánil. Naši bratia krvácajú na bojišti za našu drahú vlasť, obeťujú svoje životy, aby Rus neprekročil hranice Uhorska. Aby aj spravodlivý Boh našim čatám poprial rozhodného víťazstva, o to všetcia z pokorného srdca modlit sa máme v tieto sväté dni veľkonočné. Veď kde octnú sa ruské hordy, tam podpalujú dediny a mestá, ničia a rabujú súkromný majetok, trýznia a ako diabli v ľudskom tele, nevyslovnou násilnosťou prznia ženy, dospelé a nedospelé dievky, chlapov vraždia alebo vlečú do zajatia. Aby od tejto hroznej pliahy Boh zachránil našu drahú vlasť a náš ubohý ľud, za to krvácajú naši hrdinskí bratia na bojištiach a my, čo doma, keď aj zronení ťažkými starosťami, v pokoji nažívame, podporovať ich máme našimi vrúcnyimi modlitbami

v tej pevnej nádeji, že Pravda zvíťazí. Zmrtvýchvstanie Krista Pána — večnej to Pravdy — jest nepodvratným dôkazom jeho víťazstva nad zlostným svetom, smrťou a diablom a preto slávnosť veľkonočná každé veriace srdce naplňuje nezkalnou radosťou a po celom katolíckom svete ozýva sa dnes radostné Alleluja!

Slávnosť veľkonočná, zmrtvýchvstanie Krista Pána ale neodškriepiteľnou zárukou je našej vlastnej nesmrteľnosti. Bo keby naša duša spolu s telom mala byť zničená, vtedy tak ciele Božie, ako aj jeho diela nemaly by smyslu. Bo ako že nás Boh stvoril? Obdaril nás rozumom, schopnosťou, ktorá poníma nielen telesné veci, lež aj duševné Božské. Dal nám slobodnú vôľu, ktorá je pánom svojich činov; dal nám svedomie, ktoré nám predpisuje, čo máme činiť a čo nie, ktoré, keď sme niečo dobrého učinili, čini nás spokojnými a blaženými, keď ale páchame zlé, cítime nespokojnosť a hryzenie. Telo naše spojené je s duchom podobným Stvoriteľovi. Človeka stvoril Boh s hore pozdvihnutou hlavou na znak, že človek neni pre túto zem určený. Učinil ho pánom zeme, zvieratá ho poslúchajú, živly mu slúžia. A toto arcidielo Božie, človek, malo by byť jednoducho odsotené od Boha? A duša človeka, tento obraz Stvoriteľa, mala by zničená byť s telom?

Jestli nielo večného života, tak je daromná naša viera. Nielen sväté Písmo, lež aj celá príroda a pokolenie ľudské všetkých časov hlásajú nám, že sme stvorení pre večnosť. Kestania nesmrteľní sme! Za túto pravdu zohavená láska na Golgote položila svoj život. Kristus Pán vstal z mrtvých, aj my z mrtvých vstaneme!

Zmŕtvýchvstanie Spasiteľa je zárukou našej nesmrteľnosti a zdrojom potešenia, ktorým každé veriace srdce naplňuje slávnosť veľkonočná. Veď je to nepodvratným dôkazom nášeho shliadania sa s tými, čo nám v živote drahí a milí boli a čo z nariadenia Božieho pred časom nás opustili.

Kresfanské matky, manželky a dietky! Z otvoreného hrobu Krista Pána čerpajte tú pevnú vieru a nádej, že znovu uvidíte vašich milých synov, manželov a otcov, ktorí za naše najväčšie poklady, za vieru a vlasť na bojišti obeťovali svoj život. Všemohúci Boh milostivo prijme ich obeť a odmení ich korunou večnej slávy.

Slávnosť veľkonočná je dôkazom víťazstva Pravdy a nesmrteľnosti našej duše, preto dnes aj v týchto krušných dňoch svetovej vojny, celým kresťanstvom ozýva sa radostné: Alleluja!

Hrdinskí obranci Przemyslu.

Mocné hradby Przemyslu ležia v rumoch. Nesrúcaly ich nepriateľské delá, lež naši sami vyhodili do povetria všetko, čo by nepriateľovi za úkryt slúžiť mohlo, znivočili všetko, čo by nepriateľ bol mohol nazvať válečnou korisťou. Nepriateľ vťiahol na spustošené priestory, medzi rupy hradieb, pod ktorými za dlhé mesiace také ohromné ztráty utrpel. Ani teraz nebol vstave vynútiť prepustenie hradu, posádka hradu ešte aj posledný deň hrdinsky odbila útoky nepriateľa; ale chrabрым bojovníkom už od týždňov hrozil ešte väčší, mocnejší nepriateľ — hlad. Útokom tohoto nepriateľa nikto nie je vstave odolal, nevedeli mu odolal ani chrabrí bojovníci pevnosti Przemyslu.

Posádka už teraz v rumoch ležiaceho hradu od počiatku hrdinsky sa chovala v každom ohlade. Nielen hrdinsky odbíjala útoky Rusov, lež hrdinsky znášala mnohé nesnádze, ktoré behom času viac a viac vzrastaly. Veľké sebazaprenie, veľká obetavosť, veľká oduševnenosť bola potrebná k tomu, aby posádka hradu v boji vytrvala, bárs nedostatok potravín stále podkopával jej sily. Veľký cit povinnosti, veľkú disciplínu dokázali hrdinskí obranci, ktorí neustúpili pred nepriateľom, kým ich ku tomu hlad neprinútil. Hrdinskí obranci ozaj zaslúžia tú pochvalu, ktorú od hlavného veliteľa armády

dostali a zaslúžia úctu a uznanie celého obecnstva.

V Przemysli nahromadené bolo tolko potraviny, kolko vojenská správa na základe zkúseností za potrebné uznala. Konečne ani nemožno nahromadiť potravných článkov tolko, aby tieto na dlhé časy postačily. Mnohé potravné články sa časom zkazia, stanú sa nestrovnými. Krmu pre dobytok tiež nemožno na roky nahromadiť, to vie každý gazda. A bez krmu nemožno lichvu a kone držať. Lichva oslabená následkom nedostatku potraviny vystavená je rôznym nemociam. Takto to muselo byť aj v Przemysli. Preto vo vojenských kruhoch už od týždňov počítali s tým, že prípadne hlad prinúti posádku ku prepusteniu hradu.

Rusi obkolesili Przemysl v takej dialke, že srážky medzi posádkou a nepriateľom staly sa vždy zriedkavejšími. Medzitým nepriateľ ohromnou silou vrhol sa na Karpáty, chcúc vtrhnúť na územie Uhorska. Nastala teda nová ťažká úloha pre naše vojská: obrániť hranice krajiny. A následkom toho menej bolo myslieť na rýchle oslobodenie Przemyslu. Keď tieto okolnosti dobre rozvážeme, presvedčíme sa, že nikto nemôže byť obvinovaný preto, že naši Przemysl prepustili.

Odkedy bojište prenesené bolo na úpätie vrchov karpátskych, hrad Przemysl aj z ohľadu vojenskej taktiky mnoho ztratil zo svojej veľkej významnosti, bo ďaleko ležal od bojovnej čiary. Nepriateľovi rupy hradu neposkytujú žiadne výhody, bo na území, kde mocné hradby stály, spustošené je všetko, čo by Rusi korisťou nazvať mohli. Hlavné veliteľstvo prizvukuje preto, že prepustenie hradu nemá vplyvu na všeobecné polozenie na bojišti. Bo tým, že Rusi obliehali Przemysl, umožnili slobodný pohyb svojho vojska, takže tento pohyb posádka hradu prekážať nemohla. Posádka hradu už od dlhšieho času nemohla tak operovať, aby na vývin bojov rozhodujúce vplývala.

Bárs nakoľko ľutujeme ztratu Przemyslu, nemáme žiadnej príčiny ochabovať, lež úplnú dôveru skladáme v našich bojovníkoch, ktorí zápasia na karpátskom bojišti. Ich boj bude nás posilňovať v tomto krvavom zápase, popri tomto prepustení Przemyslu je len druho-riadnou časovou udalosťou.

Udalosti svetovej vojny.

Vojna proti Rusom.

Tažké ztraty Rusov.

Úradná zpráva vydaná 19. marca.

V Karpátoch na území Lupkova a Smolnika bol čulý kanónový boj. Nočné útoky Rusov na vrškoch od Baligrodu na juhozápad po krátkej palbe boja sme odbili. Predpoludním väčšia nepriateľská sila napadla naše posície od Užockého priesmyku na sever. Tieto útoky, tak jako od 14-eho, aj včera sme s ťažkým ztratami nepriateľa zpäť odbili.

Na juhovýchodnom haličskom fronte predpoludním rozhorčene bojovali. Početné útoky nepriateľa prot prostriedku a ľavému krídlu našich posícií na pevnom a vytrvalom držaní sa našich statných čiat sa zlomily. Nepriateľ utrpel veľmi ťažké ztraty. Priestor útoku pokrývajú mŕtvi. Päť dôstojníkov a 500 hláv mužstva nepriateľa sme odzbrojili a zajali.

Na západnom haličskom a na poľskom fronte niet zmeny.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Odrazené ruské útoky.

Úradná zpráva vydaná 20. marca.

Na karpátskom fronte zvláštnej udalosti sa nestalo. V jednotlivých odsekoch boli čulé delostrelecké boje. Od Nadvorný na severozápad nočný útok viac ruských bataillonov, ktoré sa na sto krokov sblížily k našim posíciám, *krvave sme odbili*. V juhovýchodnej Haliči na ostatných častiach frontu pomerne bolo ticho.

V Poľsku a v západnej Haliči nič sa nestalo.

Hrdinská posádka Przemyslu včera po dlhej prestávke vytrhla z pevnosti, tentokrát východným smerom. Natrafila na značné nepriateľské sily a po viachodinovom boji utiahla sa za obrannú čiaru.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Zajali sme 1700 Rusov.

Úradná zpráva vydaná 21. marca.

V Karpátoch na fronte medzi Užockým priesmykom a sedlom Koniečina prišlo ku prudkým bojom. Nepriateľské oddelenia už v noci na 20. tohto mesiaca pokúsili sa, aby prekvapujúcim napredovaním zaujali jednotlivé naše oporné boje. Všade sme ich za veľkých ztrát *odrazili*. V ranných hodinách ruské útoky sa vo väčších rozmeroch zopakovali; vyvinujúce sa boje na jednotlivých odsekoch trvaly celý deň. Ruské sily, ktoré postúpily proti našim posíciám pri Smolniku, pri Sane a pri Alsópagoni, do večera sme odbili. Zajali sme 1700 ľudí.

Na ostatnom fronte nestalo sa žiadnej významnejšej udalosti.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Przemysl padol.

Úradná zpráva vydaná 22. marca.

Pevnosť Przemysl po obľahnutí, ktoré trvalo polpiata mesiaca, dňa 22. marca statočne padla.

Posádka prostriedkom tohto mesiaca začala cítiť nedostatok potravných článkov a vtedy generál pechoty Kuzmanek odhodlal sa ku poslednému úniku. Útočiace čaty dňa 19. t. m. včasne ráno vyrútily sa cez pás vonkajších opevnení a v sedem hodín trvajúcim boji voči veľkým ruským silám do konca vytrvaly. Konečne ale číselná prevaha ich prinútila, aby sa za pás opevnení utiahly. V nasledujúcu noc Rusi proti Przemyslu pohli sa z viacej strán. Tieto útoky, tak jako všetky dosavadné, v ohni hrdinských bránených opevnení sa zlomily.

Sebaobetava vytrvalosť a posledné boje posádky pevnosti sú práve tak hodné chvály, ako jej hrdinskosť, ktorou dokázala v posledných útokoch a bitkách. Toto uznanie ani nepriateľ neodopre hrdinom Przemyslu.

Padnutie pevnosti, s čím vojenská správa už od dlhšieho času musela počítať, na polozenie v svojej celosti vplývať nemá.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Hlavný veliteľ o páde Przemyslu.

Uhorská Tel. Kancellária oznamuje:

Jeho cisárska a kráľovská výsosť arcikn. Fridrich vydal nasledovný vojenský rozkaz:

Hrdinská posádka Przemyslu po štyri a pol mesiaca trvajúcich hrdinských bojoch, počas ktorých nešetrný a vytrvalý, lež vždy márne útočiaci nepriateľ utrpel obrovské ztraty, keďže ešte aj v poslednom čase krvave odbila útoky, urobené vo dne v noci, cieľom násilného zaujatia pevnosti, zvlášte 20. a 21. marca a ešte 19. marca sobraním poslednej svojej sily urobila pokus, aby obruč obkolesujúcej presily roztrhla, premožená hladom, na najvyššie nariadenie a po spustošení všetkých ochranných diel, mostov, zbraní, streliva a válečného materiálu každého druhu, rummy Przemyslu prepustila nepriateľovi.

Náš kamarátsky pozdrav a vďaka nepremoženým hrdinom Przemyslu! Nepremohol ich nepriateľ, lež prirodzené sily. Po konečnú hranicu ľudskej sily budú v našich očiach skvelými vzormi verného plnenia povinnosti. Obrana Przemyslu na večné časy bude tvoriť skvelý, slávyplný list našej armády.

Arciknieža Fridrich.

Boje v Karpátoch.

Úradná zpráva vydaná 22. marca.

Pri poľnej armáde v Karpátoch, na odsekoch Užockého priesmyku až po sedlo Koniečnej bitka stojí.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Obkolesená ruská čata v Bukovine.

Bukarešť, 23. marca. Z Burdujeni oznamujú: Rakúsko-uhorské čaty v sobotu pri hore Zučike-Mahale napadly posíciu Rusov a prekvapujúcim spôsobom obkolesily jedno väčšie ruské oddelenie. Rusi sa zúfale bránia a usilujú vyslobodiť sa z klepeca. Položenie ruského oddelenia je veľmi nebezpečné.

Porážka Rusov pri Pruthe.

Černovice, 22. marca. V noci z piatku na sobotu Rusi pokúsili sa zaujať západný breh rieky Prutha. Naše čaty pustily nepriateľa blízko k sebe a potom vražednou palbou z pušiek a kanónov smietly celé rady. Po dvojhodinovom boji Rusi utrpiac ťažké ztráty, späť utiekli.

Sila Rakúsko-Uhorska.

Rímsky časopis «Messagero» prináša list od svojho dôverného človeka žijúceho v Petrohrade, od Magriniho. Úvod listu takto znie:

Vnútoraná sila Rakúsko-Uhorska! V Europe rozšírila sa legenda, že na Rakúsko-Uhorsko čaká rozpadnutie, bo tých 17 národností, ktoré žijú v monarchii, zvonujú ustavičný nesvár, použijú prvú vhodnú príležitosť, aby sa odtrhli od monarchie. Každý si myslí, že sa tento kolossus s hlinenými nohami na prvé vonkajšie posotenie rozpadne. Inak sa stalo, celkom inak. Silu monarchie vojna nezlomila. Naopak, 17 národností bez výnimky stalo si k panovníkovi a s tou najväčšou húževnatosťou bojujú za dobré meno a česť panovníckeho domu a monarchie. A nech si nikto nemyslí, že tam, kde je nebezpečie najväčšie, len rakúski Nemci stoja na stráži. Nie! Kde najprudšie zúri boj, kde je odpor najhúževnatejší, tam stoja Uhria, Horvati, Poliaci a Rumuni. Toto je opravdovou príčinou, že Rusi nie sú vstave postúpili napred. Náležite sa sklamať v tej nádeji, že sa táto ríša mnohých rečí rozpadne. Z frontu prichodiaci ruskí dôstojníci boj v Karpátoch vyhlasujú za strašný. Bojaktivnosť Rakúšanov a Uhrov nič není vstave zmenšili. Bodákové attacky nasledujú jeden za druhým. Jestli nepriateľ musí cúvnuť, onedlho so stupňovaným ohňom sa vráti a jeho válečný výcvik je taký dôkladný, že sotva zaujme daktorú posíciu, už ju i opevní tak, že ho protiútok najde už za drôtenými ohradami. Rýchlostou blesku vykopú Rakúšania a Uhria svoje strelné zákopy a hneď ich oboženú barrikádami a drôtenými ohradami. V takýchto okolnostiach nemožno sa čudovať, že operácie sotva postupujú napred. Rakúšania a Uhria bojujú s chrabrosťou, ktorá nemá páru. Človek cíti, že tu každý vie, že má bojovať, aby monarchia bola zachránená.

Bitka v Karpátoch trvá ďalej. 3300 ruských zajatcov.

Úradná zpráva vydaná 23. marca. V Karpátoch na odseku od Užockého priesmyku bitka stojí.

V posledné dva dni zase sme odrazili silné nepriateľské útoky, medzičím sme zajali 3300 Rusov.

V jednej bitke, ktorá sa viedla o jednu výšinu pri Vyškove podarilo sa nepriateľa vyhnúť z jeho posícií a zajať 8 dôstojníkov a 685 ruských vojakov.

Na ostatných frontoch významnejšej udalosti sa nestalo.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu

Ruská zpráva o posledných dňoch v Przemyslu.

Rím, 24. marca. Z Petrohradu oznamujú: Dľa ruských úradných zpráv obliehajúca armáda asi pred desiatimi dňami z ťažkých kanónov začala strieľať na opevnenia Przemyslu, ktoré na ruskú palbu veľkolepe odpovedaly. Dľa ruskej zprávy podarilo sa sostieliť jeden rakúsko uhorský lietací stroj, poťažne lietadlo muselo sletieť, bo jeho motor trafil výstrel. Rusi vediac o položení Przemyslu, z ťažkých kanónov ustavične pálili na pevnosť a keď 19. marca honvédi hrdinsky vytrhli, našli voči sebe veľmi silné ruské čaty, ktorých prelomenie bolo nemožnou úlohou.

Hrdinskí uhorskí vojaci po tuhom zápase popoludní o 2. h. sa utiahli a pozdejšie začali pustošiť ochranné diela. Celé okolie sa otriasalo od detonácie. Na západnej a severnej strane stojace ruské čaty domnievaly sa, že sa od východu mimoriadnou prudkosťou vedie delostrelecký boj. Nevedely, že posádka z príčin mimo nej stojacich pevnosť nemôže viac brániť, lež sa nazdávaly, že od západu blížila sa oslobodzujúca armáda, bo dľa jednej predošlej ruskej úradnej zprávy rakúsko-uhorské čaty v Karpátoch s nadľudskou silou bojujú a ešte vždy sa nevzdaly nádeje, že Przemysl oslobodia.

Nemecké časopisy o prepustení Przemyslu.

«Norddeutsche Allgemeine Zeitung» píše: Tá hrdinská obrana, ktorú obrancovia Przemyslu za dlhé mesiace proti nepriateľskej presile preukazovali, v histórii zabezpečí im slávnú pamiatku. Čo ľudská sila v daných okolnostiach mohla urobiť, tu sa v úplnej miere stalo. Příkladnou vytrvanlivosťou a hrdinskou oddanosťou odbila posádka nepriateľské útoky a svojim neohrozeným vytrhovaním z pevnosti zodpovedala tým požiadavkám, ktoré voči posádke postavili. Uplatneniu sa vynikajúcich vojenských ctností nedostatok potravín postavil hranicu. Čaty v pevnosti až do posledného okamženia plnily svoju ťažkú úlohu. Válečný materiál, ktorý ešte mali, vlastnoručne zničili. Tou najväčšou sebaobetavosťou bránená pevnosť skutočne čestne padla.

«Berliner Tageblatt» píše: Netrpí pochybnosti a aj nepriateľ uzná, že generál Kuzmanek, obranca Przemyslu a jeho čaty v najúplnejšej miere konaly svoju povinnosť, že preukazovali hrdinskosť a húževnatú vytrvalosť a že do konečnej možnosti bránili na nich sverenú pevnosť. Rusi voči hrdinskej obrane by pravdepodobne nikdy neboli dočielili zdaru, pevnosť by nikdy neboli dostali do rúk, keby obrancov hlad nebol pri-

nútil ku prepusteniu pevnosti. Sebaobetavých mužov úradná zpráva právom menuje priemyslskými hrdinami.

«Kölnische Zeitung» oslavuje húževnatú vytrvalosť posádky Przemyslu a veliteľa Kuzmaneka a hovorí, že ich nepremohla zbraň, lež hlad. Rusom dostala sa do rúk hrba rumov. Nemecký ľud s úprimným bôľom berie v známlosť tento úder. Odpoveď za padnutie Przemysla spolu s našimi spojencami dáme na bojišti. Nie oceľové delá, lež sta oceľ tvrdé srdcia vydobijú víťazstvo.

Barbarstvo Rusov.

Že jako barbarsky pokračovali Rusi a Bukovine, zvlášte v krajoch Rumunmi obývaných, medzi čím nešetřili ani zastupiteľov ortodoxnej cirkvi a zariadenie grécko katolíckych kostolov, o tomto nasledovná úradná zpráva podáva novší dôkaz: V Moldava-Sulici v grécko-katolíckej fare všetko zariadenie dodrúzgali a do fary postavili kone. Grécko-katolícky farár svoj kňazský plášť, dve posvätené strieborné schránky, v ktorých opatruje svätú krizmu a ku krstu potrebné veci, ďalej bibliu, modlitebné knižky a obrazy svätých, našiel rozdriapané vo dvore na smetisku.

Boje v Karpátoch.

Úradná zpráva vydaná 24. marca.

Na západnom odseku Karpátov, na fronte až po Užocký priesmyk siahajúcom, vyvinula sa bitka, ktorá trvá s veľkou prudkosťou. Veľké ruské sily prešli do útoku, o posície na vyšínach rozhorčene sa bojuje.

Medzi Pruthom a Dnjestrom na severnej časti Bukoviny, prišlo ku viac bitkám, v ktorých sme nepriateľa z niekoľko obcí vyhnali a prinútili cúvnuť ku hranici. Na protejšej strane Pruthu od Černovic severne ležiace obce, ktoré nepriateľovi slúžily za základ proti mestu namerených válečných operácií, *ocistili sme od Rusov.*

V Poľsku a v západnej Haliči niet zmeny. Ruský loďný most, postavený pri Offtinove pri dolnom toku Dunajca, *naše delostrelectvo včera rozvávalo.*

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Odrazené ruské útoky. 1500 Rusov v našom zajatí.

Úradná zpráva vydaná 24. marca.

V Karpátoch naše čaty na fronte, od Užockého priesmyku na západ, *odbily silné ruské útoky.* Bitka stojí.

Včerajší deň na jednotlivých odsekoch pokojnešie uplynul. Zase **1500 Rusov padlo do nášho zajatia.**

Pri Vyškove zmaril sa jedon nepriateľský útok, urobený proti posiciam, ktoré sme 22. marca zaujali.

Na ostatnej časti frontu vážnejšej udalosti sa nestalo.

Na južnom bojišti v poslednom čase pri Dunajci a Sáve bol osihotený kanónový boj. Všeobecné polozenie sa nezmenilo.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Koľko vojska bolo okolo Przemyslu?

«Rotterdamsche Courant» oznamuje: Dľa petrohradskej zprávy ruská Przemysl obliehajúca armáda počítavala okrúhlym počtom 100.000 hláv, kdežto rakúsko-uhorská posádku počítavala len 25.000 mužov.

Generálovi Kuzmanekovi vrátili šabľu.

V Christianii vychodiacemu časopisu «Aftenposten» oznamujú z Petrohradu: Po padnutí Przemyslu veliteľa pevnosti Kuzmaneka a jeho dôstojníkov obsypali každým uznaním, ruskí dôstojníci dali im prislúchajúcu úctu a s obdivom hovorili o hrdinskosti jeho čiat. Generál Kuzmanek Rusom chcel odovzdať svoju šabľu, ale ruský veliteľ riekol:

— Pán generál, vy ste za polroka vzdorovali našej presile. Rusko chce, aby ste si podržali šabľu. Vy ste boli vždy úctyhodným a rytierskym protivníkom.

Osud posádky Przemyslu.

O osude zmužilých obrancov Przemyslu 25. marca oznámili z Bukarestu. Veliteľ ruského vojska pred Przemyslom, rakúsko-uhorskému generálovi Kuzmanekovi dal na vedomie, že celá posádka pevnosti, ako aj vojenski pracovníci ako zajatci predbežne ostanú v Przemysli.

Nemecko-ruská vojna.

Východný front Nemcov.

Berlínska Wolffova agencia oznamuje: Vo východnom Prusku a ďalej za ním opäť koluje nemožný chýr, dľa ktorého Rusi znova zaujali jednu čiastku východného Pruska. Na základe úradných zpráav každý rozhladný človek môže ustáliť, že tento chýr nijako nezodpovedá skutočnosti.

Na Východe nami obsadená čiara siahá od Pilice pozdĺž Ravky a Bzury po Vistulu, ďalej od Vistuly na sever čiara našich čiat z územia od Plocku na východ ťahá sa ku Zuromineku a Stupsku (oba od Mlavy na juh). Odtiaľ pokračuje sa východným smerom na týchto územiach: od Prasnyša na sever, od Mišiniecu na juh, od Kolna na juh, od Lomže na sever. Takto príde pri Mosarce ku Bobru. Odtiaľto potom nasleduje čiara Bobra po územie severozápadne od Ošoviecu, ktorý my bombardujeme, odkiaľ sa ďalej ťahá cez územie východne od Augustova po čiaru Krasnopol—Marianopol—Pilviski—Saki pozdĺž hranice cez Taugoggen severozápadným smerom, teda od počiatku až do koneca výlučne po nepriateľskom území.

V najsevernejšom kúte východného Pruska, na území severne od Memela 17. marca, teda po rozšírení sa vyššie spomenutého chýru, vtrhly slabé ruské sily. Ku odohnatiu týchto bánd, ktoré možno pomenovať bandami lúpežných vrahov, porobené sú všetky poriadky.

Kristus Pán vystupuje z hrobu.

Bombardovanie Ošovieca.

Kopenhága, 20. marca. Dľa petrohradskej telegrafickej agencie Nemci húževnate pokračujú v bombardovaní pevnosti Ošoviec. Najväčšiu čiastku občianskeho obyvateľstva — hovorí ruská úradná zpráva — z ľudskosti odstránili z Ošovieca. Obranci hrdinsky plnia svoju povinnosť. Dľa tej istej zprávy «vítazné ruské čaty na okolí Lipzika znova sa koncentrujú.» — Kopenhágske časopisy ustáľujú, že Lipzik leží na 35 kilometrov od Augustova na juhovýchod a dľa tohto «vítazné ruské čaty», takmer tridsať kilometrov cívly, lebo zpráva z predošlého dňa ešte Augustov spomína čo vychodiaci punkt ruskej offensivy.

Rusi obsadili Memel.

Hlavný válečný stán nemecký dňa 20. marca vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Na východnom bojišti deň minul sa v tichosti. *Rusi obsadili Memel*

Dňa 21. marca hlavný válečný stán nemecký zas vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Medzi Omulevom a Oržycom odrazili sme jeden útok Rusov, medzičím zajali sme 2 dôstojníkov a 600 chlapov. Dva nočné útoky Rusov proti Jednorožku v našej palbe sa ztroskotaly.

Krestania katolíci, kupujte len u krestanov!

Ošoviec a Prasnyš.

Stockholm, 22. marca. Dľa petrohradskej zprávy dobíjanie Ošoviecu ďalej trvá. Nemecké granáty zapríčiňujú strašnú zkazu. V meste a v pevnosti je už veľká škoda. Aj okolo Prasnyša je čulá akcia. Nepriateľ neprestajne s tou najväčšou prudkosťou pokračuje v palbe z kanónov.

Vymyslené ruské chýry.

Uhorská Tel. Kancellária sdeľuje, že ruské vojenské vodcovstvo v posledné časy vymýšľa tie najdobrodružnejšie chýry o nezdaroch nemeckých čiat v Karpátoch. Raz celé oddelenia pešiakov zahynú, alebo sa dostanú do zajatia, druhý raz zas jazda musí držať chrbát, aby Rusi na papieri zvíťazili. Vzhľadom na známu obyčaj ruského vojenského vodcovstva niet sa čomu diviť týmto zčiasťky úplne falošným, zčiasťky až po falošnosť poprekrúcaným zprávam a preto vôbec nikto nemá vôle, aby ich v každom jednotlivom páde opravoval.

Nemci z Memelu vyhnanli Rusov.

Hlavný válečný stán nemecký o udalostach na východnom bojišti 22. marca vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Z Memelu včera po krátkej od mesta na juh svedenej bitke a po tvrdošijnom pouličnom boji Rusov sme opäť vyhnanli. Pod ochranou ruských čiat ruská sberba tu zbýjala majetok našich obyvateľov, súkromný majetok naložila na vozy a odviezla za hranicu. O tomto pokračovaní ešte uverejníme zprávu.

Od Marianpolu na sever Rusi počas odbitých útokov utrpeli ťažké ztraty.

Od Oržycu na západ, pri Jednorožku a od Prasnyšu na severovýchod, jako i od Ciechanova na severozápad vo dne v noci proti nám podujaté útoky Rusov v našej palbe sa ztroskotaly. V týchto bojoch zajali sme 420 Rusov.

Zaujatie Russisch-Krottingenu.

Úradná zpráva hlavného válečného stánu nemeckého vydaná 23. marca.

Prenasledujúce z Memela vyhnaných Rusov, naše čaty zaujaly *Russisch-Krottingen* a vyslobodily vyše 3000 nemeckých obyvateľov, ktorých Rusi odvliekli.

Útoky Rusov, ktoré podujali proti nám na oboch brehoch Oržycu sme odbili.

Odrazené ruské útoky. Znovu 3000 Rusov v nemeckom zajatí.

Hlavný válečný stán nemecký 24. marca vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Od Memela na sever naše Rusov prenasledujúce čaty pri Polangene zajaly 500 Rusov, ukoristily 3 kanóny, 3 strojové pušky a vzaly nepriateľovi mnoho ukradnutej rožnej lichvy, koní a iný statok.

Pri Langsargene od Tauroggena na juhozápad a

od Marianopolu na severovýchod viac ruských útokov skončilo sa s ťažkou ztrátou nepriateľa. Tu sme zajali 20 ruských dôstojníkov, 2500 vojakov a ukoristili sme päť strojových pušiek.

Aj od Plocka na východ zle vypadlo viac nepriateľských napredovaní.

Nemecká armáda podlžná je úprimnou vďakou hrdinskej posádke Przemyslu, ktorú po štyroch mesiacoch obetavej obrany len hlad vedel premocť.

Hlavný válečný stán nemecký dňa 25. marca vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Všetky útoky Rusov od Augustova na východ a juhovýchod, ako aj pri Jednorožeku od Prasnyša na severovýchod sme odrazili.

Obliehanie Ošoviecu.

Dľa petrohradských správ Nemci s najväčším napatím síl, pribrali sa ku dobíjaniu Ošoviecu. Novšie a novšie ťažké kanóny stavajú proti pevnosti, na ktorú neprestajne pália.

V ruských vojenských kruhoch domnievajú sa, že keď sa Nemcom aj podarí zaujať pevnosť Ošoviecu, toto, práve tak, ako padnutie Przemyslu, nebude mať žiadnej vojenskej významnosti. Padnutie Ošoviecu by ešte neznamenalo, že Nemci stoja už pri Brest-Litovsku, práve tak, ako prepustenie Przemyslu ohľadom ďalšieho osudu vojny, z taktického ohľadu má len nepatrnú hodnotu.

Vojna Nemcov proti Francúzom a Angličanom.

Nezdary Francúzov a Angličanov.

Hlavný válečný stán nemecký 20. marca o udalostach na západnom bojišti vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Na ceste Wythaete-Ypern pri St. Eloie od Angličanov zaujali sme jednu skupinu domov. Na južnom úbočí vršku Loretto jednu skrýšu, v ktorej sa ešte Francúzi držali, od týchto sme očistili.

V Champagne deň minul sa pomerne v tichosti, keďže na úsvite naše čaty od Beau Séjoura na sever niekoľko francúzskych zákop zaujali.

Od Verduna na sever na rovine Woevre a na východnom kraji vrškov Maasy pri Combresi čiastočné útoky Francúzov za veľmi ťažkých ztrát nepriateľa sme odbili.

Proti našim posiciam na Reichsackerkopfe a na Hartmannweilerskopfe Francúzi viackrát napredovali, ich útoky však už na začiatku v našej palbe za značných ich ztrát sa ztroskotaly.

Hlavný válečný stán nemecký 21. marca o udalostach na západnom bojišti vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Od Yperna na juhovýchod zostrelili sme jeden anglický liatací stroj, jeho cestovateľov sme zajali.

Dva pokusy Francúzov, aby späť zaujali na juž-

nom úbočí vršku Loretto nami 16. marca zaujatú posíciu, sa zmaril.

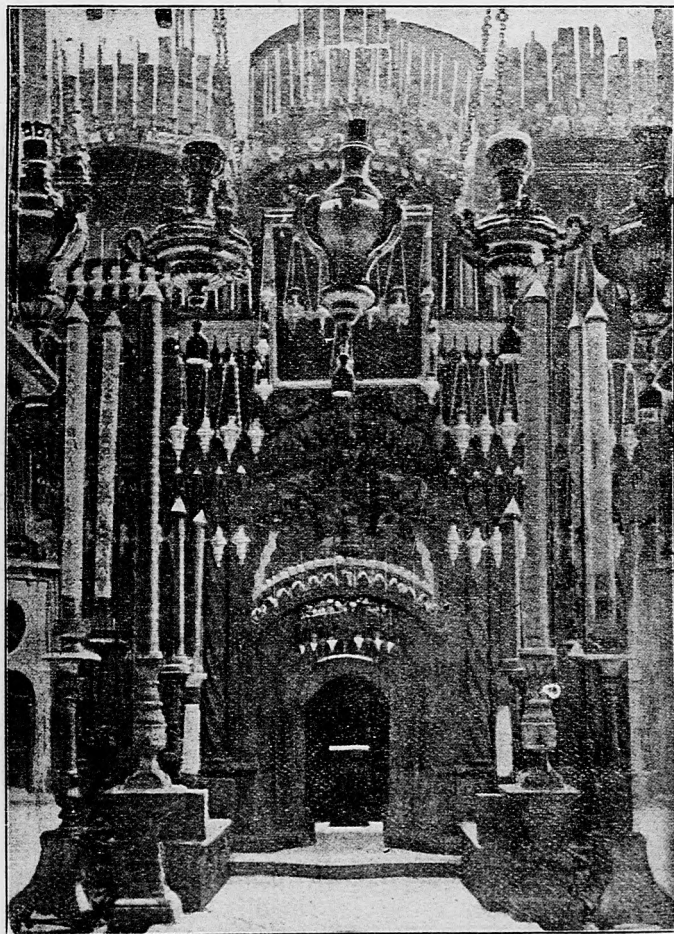
Na soissonscom stolnom chráme, z ktorého viala genfská zástava, zbadali sme jednu francúzsku pozorovaciu stanicu, vzali sme ju pod palbu a odstránili sme ju.

V Champagne, od Beau Sejoura na sever naši sappóri zdarne účinkovali a viac francúzskych zákop zničili. Medzitým zajali sme jedného dôstojníka a 229 hláv neraneneho francúzskeho mužstva.

Na temeni Reichsackerkopfu dvoma alpskými jágorskými bataillonami hrdinsky bránenu posíciu včera popoludní útokom sme zaujali. Nepriateľ mal ťažké ztráty. Jeho traja dôstojníci, 250 hláv mužstva, tri strojové pušky a jeden prístroj na hádzanie mín dostal sa do našich rúk. Všetky protiútoky Francúzov sme odbili.

Aby sme na neľudskosť francúzskych letúňov, ktorú spáchali voči elsaskému otvorenému mestu Schlettstadtu, dali hodnejšiu odpoveď, preto sme minulej noci na pevnosti Paríža a na železničné stredisko Compiègne zo vzducholodí hodili niekoľko ťažkých bomb.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Krešťana!»

Vnútrajško kostola svätého Hrobu. Malý marmorový oltár označuje miesto, kde stál anjel, keď zmrtvýchvstanie Pána oznámil svätým ženám.

Zmarené útoky Francúzov.

Hlavný válečný stán nemecký 22. marca o udalostach na západnom bojišti vydal nasledovnú úradnú zprávu :

Jedon nočný pokus Francúzov, aby našu posíciu na južnom úbočí vršku Loretto zaujali, sa zmaril.

Aj v Champagne, od Le Mesnila na sever, zmaril sa jeden nočný útok Francúzov.

Všetko ustávanie sa Francúzov, aby svoju posíciu na Reichsackerkopfe zpät zaujali, bolo marné.

Montmartre, bol udajne benzin. V nedeľu rano mladí i starí hľadali trosky bomb na tých uliciach, nad ktorými letely vzducholode. Prvý chýr o blížení sa Zeppelinovských vzducholodí prišiel z Compiègne okolo 1. hod. v noci. Na uliciach pozahášali lampy a trúbami dali na vedomie, aby ľudia ušli do pivníc, lebo sa blížia nepriateľské lietadlá. V predmestiach Asniéresu a Le Valois niekoľko letohrádkov vyšlo na zkažu a viac ľudí bolo ranené. Na Zeppelinovské vzducholode strieľali najprv z najkrajnejšej parížskej pevnosti Poissy, ale celkom bezvýsledne.

Sväté ženy pred prázdny hrobom Krista Pána.

Ztrata Angličanov pri Neuve Chapelle.

Londýnsky zpravodajca «Manchester Guardian»-u dozvedá sa, že Angličania pri Neuve Chapelle utratili 8000—9000 mužov. Vyše tisíc indických ranených už dovezli do Anglicka.

Útok Zeppelinovských vzducholodí na Paríž a na okolité mestá.

«Berliner Lokalanzeiger»-u oznamujú z Genfu : Teraz už aj z miest Asniéres, Nieuilly, Saint-Germain, Argenteuil a Le Valois prichodí zpráva o nočnej ceste Zeppelinovských vzducholodí. Shodené bomby v Paríži trafily viac domov v blízkosti nákladného nádražia a v okrese Montmartre. V bombe, ktorá vybuchla na

Odbité francúzske útoky na celom fronte.

Hlavný válečný stán nemecký o udalostach na západnom bojišti 23. marca vydal nasledovnú úradnú zprávu :

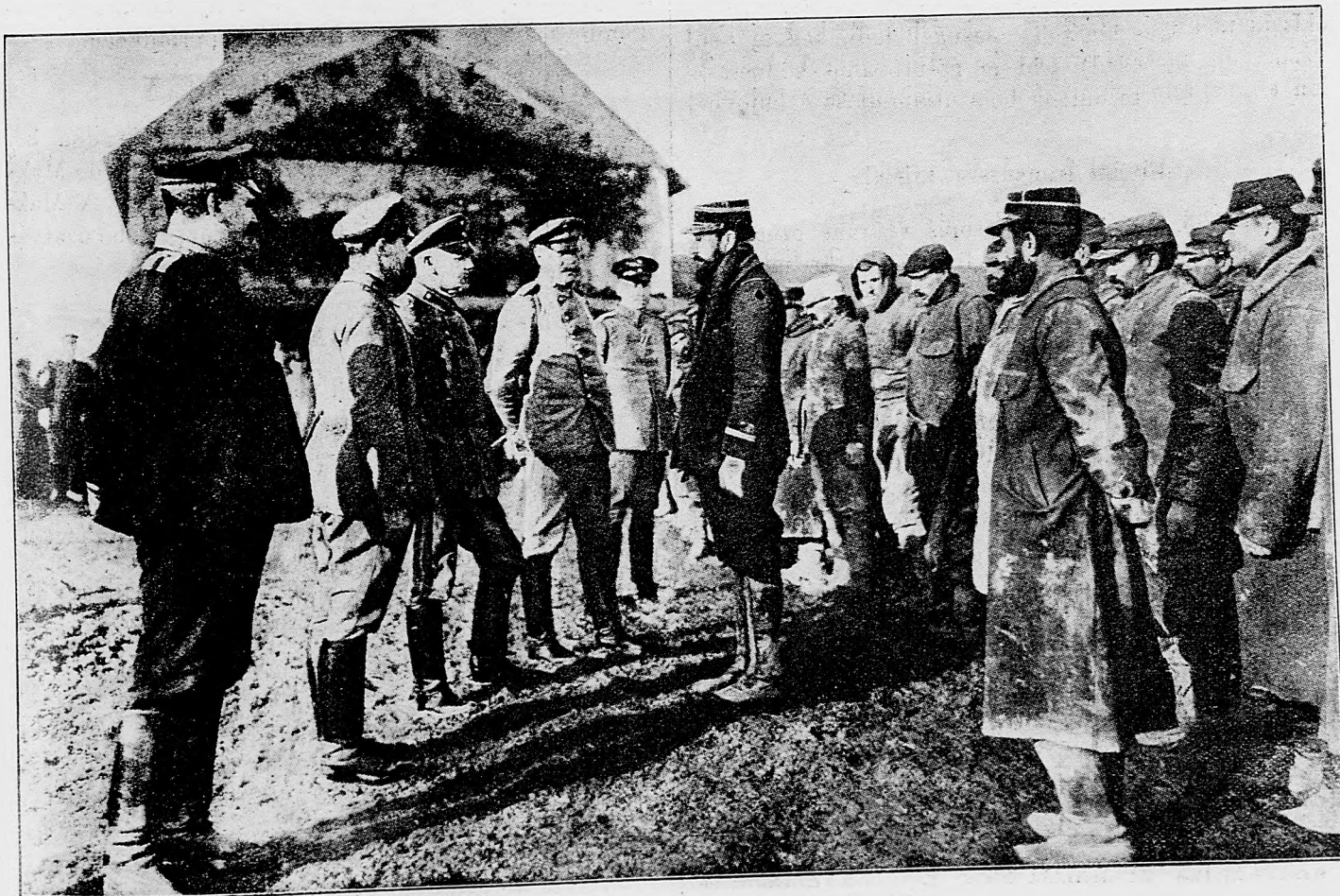
Dva nočné útoky Francúzov proti nám pri Carency, od Arrasu na severozápad sme odbili.

V Champagne naše čaty so zdarom rozhodily niekoľko mín a jeden nočný útok urobený proti nám od Beanu—Séjoura na sever odrazily.

Viac menších napredovaní Francúzov proti nám pri Dombresi, pri Apremonte a pri Flirey bolo bezvýsledné. Od Badonvillera na severovýchod jeden útok proti našim posíciám s ťažkou ztrátou nepriateľa v našej palbe sa ztroskotal.

2 Vtiahnutie našich čiat do Kolomei v Bukovine.

Nemeckí dôstojníci vyslúchajú francúzskych zajatcov.

Na Ostende nepriateľské lietadlá zase hodily viac bomb, ktoré vojenskú škodu nezapríčinily, ale viac Belgičanov usmrtily a ranily.

Jedon francúzsky letúň od Verduna na severozápad následkom našej palby spadnul. Druhé lietadlo, na ktorom sedeli dvaja Francúzski poddôstojníci, pri Freyburgu prinútili sme sletieť. Cestovateľov sme zajali.

Vojna Turecka proti Rusom, Francúzom a Angličanom.

Dobíjanie Dardanell.

Dľa zprávy tureckej telegrafickej agentie hlavný válečný stán turecký 22. marca vydal nasledovnú úradnú zprávu :

Flotta spojencov dnes nepokúsila sa o útok proti Dardanellám.

Anglické zprávy.

Londýn, 23. marca. (Reuterova agentia.) Admirálita oznamuje, že pre ztraty, ktoré zapríčinily plávajúce míny, útočenie proti Dardanellám museli zastaviť.

Z Londýna oznamujú, že anglická admirálita o utratení lodí vydala túto zprávu :

Utratenie obrnených lodí «Ocean» a «Iresistible», ako aj utratenie francúzskej válečnej lode «Bouvet» nezavdáva príčinu (?) ku zvláštnejším obavám. Takéto ztraty sú prirodzene nevyhnutné. Súdiac z vojenského ohľadu utratenie starých válečných lodí, keď aj neni vážné, ale na každý pád je poľutovania hodné. Že loď «Inflexible» prinútená bola utiahnuť sa z bojovnej čiary.

Utonul francúzsky križiak.

Carhrad, 24. marca. Časopis «Turan» oznamuje, že pri Tenedosi utonul jeden francúzsky križiak typu Charlemenge.

Opravenie pri Dardanellách urazených lodí.

Lyonský «Le Nouvellist» oznamuje z Paríža, že obrnenú loď «Gaulois», akonáhle počasie dovolí, odviečú do prístavu. Anglický obrnený križiak «Inflexible» dľa chýru o krátky čas opravia.

Ten istý časopis dozvedá sa, že aj obrnenú loď «Jaureguiberry» poslali ku Dardanellám.

Pevnosti Dardanell sú neurazené.

Zprávodajcovia zürichských časopisov oznamujú, že všetky pevnosti Dardanell sú neurazené a že vážnej škody sa tam vôbec nestalo. Spojená anglická a francúzska flotta bombardovala len vonkajšie opevnenia ; o vlastných pevnostach vždy lepšie vysvitá, že sú nedobytné.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Krešťana!»

Čínsko-japonský konflikt.

Japonsko za každú cenu chce vojnu.

«Berliner Lokalanzeiger» oznamuje : Dľa pekingskej zprávy londýnskeho «Daily Chronicle» vyjednávania medzi Japonskom a Čínou trvajú ďalej, ale je vytvorené, aby do 25. marca bol docielený výsledok. Napriek zavislým vyjednávaniam Japonsko ďalej odváža čaty do Mandžurie, pre čo sa čínska vláda znova ponosovala v Tokiove, kde ale poukázali na to, že v Mandžurii zamenenie čiat stalo sa potrebným a aj tentokrát dali vyhýbavú odpoveď. Čínska tlač pochybuje v tom, že by Japonsko pri vyjednávaniach úprimne pokračovalo a dáva výraz tomu náhľadu, že Japonsko za každú cenu chce vyvolať vojnu s Čínou.

Anglická tlač proti Japonsku.

Londýnsky «Daily News» prudko sa ohradzuje proti politike Japonska a medzi iným píše : Jestli by požiadavky Japonska byly splnené, to by znamenalo, že Čína sa dostane pod nadvládu Japonska. Takáto politika bola by súca ku tomu, aby neplatnou urobila anglicko-japonskú smluvu, ktorá zabezpečuje teritoriálnu integritu Číny a rovnoprávnosť všetkých mocností ohľadom Číny.

Mobilisovanie japonského válečného loďstva.

Petrohradský časopis «Novoje Vremja» oznamuje z Tokio-va : Cisár nariadil mobilisáciu celej japonskej flotty. Veľvyslancov trojitej dohody úradne upovedomili, že je reč len o ochranných poriadkoch.

Vojenské prípravy Japonska.

Tiež Reuterova agentia oznamuje, že dňa 23. marca do Činantu prišlo 1000, do Fangče 500, do Mukdenu 3000 a do Dalného tiež toľko Japoncov. V Mukdene a v Dalnom postavili veľké kasárne, z čoho uzatvárajú, že tam Japonci pošlú novšie čaty.

Vojna na mori.

Činnosť nemeckých podmorských lodí.

Reuterova agentúra oznamuje : Parolod «Blue Jacket» a «Hindford» vo výške Beachy Headu trafil výstrel z torpeda. Loď «Hinford» bola ľahšie porúchaná a podarilo sa jej prísť do Gravesendu. Loď «Blue Jacket» drží sa ešte na hladine vody a usiluje sa prísť do Southamptonu. Jej mužstvo, vyjmúc jedného človeka, oratovala loď «Hindford».

Tiež Reuterova agentúra oznamuje : Na parolod «Glenartney», ktorá viezla ryžu do Liverpoolu a do Londýna, v piatok večer o 10. h. 45. min. bez predbežného upovedomenia od Beachy Headu na 10 míľ vystrelili torpeda. Osobníctvo podmorskú loď len vtedy zbadalo, keď už bolo v čloch. Spozorovali, že parolod o polhodiny utonula.

«Press Association» oznamuje, že asi 2000 tonová

parolod «Finghal», ktorá chodievala medzi Londýnom a Leithom, minulý pondelok predpoludním v blízkosti rieky Coquet pri brehu Nort Humberlandu trafilo torpedo. Z mužstva šesť ľudí sa utopilo. Jeden zo zachránencov rozprával, že torpedo pravdepodobne odtrhlo celú spodnú časť lode, lebo loď za dve minúty utonula. Sotva mali toľko času, aby odviazali jeden z ochranných člnov, do ktorého skočilo niekoľko matrózov, ostatní skočili do mora a ich súdruhovia ich vylovili. Matrózov onedlho vzala jedna rybárska loď a odviezla ich do North Shieldsu.

Z toho istého prameňa oznamujú, že parolod «Atlanta» minulú nedeľu rano so svojim nákladom opustila prístav. Na päť míľ od ostrova Inisturk kapitán lode zbadal jednu podmorskú loď, ktorá bezpochybyne parolod «Atlanta» prenasledovala. Kapitán plnou parou šiel napred a usiloval sa ujsť. Ale podmorská loď parník dohonila a začala naň strieľať. Kapitán vidiac, že niet pomoci, dal spustiť ochranné člny. Onedlho nato loď «Atlanta» stála v plameni, kdežto podmorská loď rýchle odplávala v juhozápadnom smere.

Spustošené parníky.

Amsterdam, 23. marca. Z Londýna oznamujú, že jedna nemecká podmorská loď v nedeľu popoludní pri Beachy Heade do parolode «Cairntorr», ktorá plávala z Newcastle do Genuy, vystrelila torpeda. Parolod utonula. Matrózov zachránili.

Londýnsky «Daily Telegraph» oznamuje z Newcastle, že 2000 ton obsahujúci parník «Beeswing» v Anglickom kanáli pravdepodobne utonul. Loď 2. marca sa pohla z Tyne do Dieppe a už dávno mala prísť. Z nájdených sborenín lode možno uzatvárať, že parník bol spustošený. Tak sa zdá, že podobný osud stihol aj parník «Aberdeen» ktorý sa 9. marca pohol zo Seahamhawenu do Aberdeenu. Na ochranných člnkoch tejto lode, ktore prázdne našli na mori, bolo pätnásť matrózov.

Nemecké podmorské lode na okolí Gibraltáru.

«Kölnische Zeitung» oznamuje z Madrida s dátumom 15. marca : Časopis «El Debate» tvrdí, že sa zo spoľahlivého prameňa dozvedel, že na vodách okolo Gibraltáru zdržujú sa dve nemecké podmorské lode, ktoré pri prenasledovaní dvoch anglických válečných lodí o pár hodín neskoršie prišly. Anglické vrchnosti vedely o tomto, ale to prisne držaly v tajnosti.

Amerika proti blokáde Nemecka.

Dľa londýnskej zprávy Spojené Štáty severoamerické neuznajú notu anglickej vlády, v ktorej oznámila blokádu proti Nemecku, lež dajú Anglicku a Francúzsku na vedomie, že v note obsažené poriadky sa protivia zákonom a právnym zvykom morskej vojny.

Krestania katolíci, organizujte Katoľickú Ludovú Jednotu!

Dosavádne ztraty nemeckej morskej sily vynahradili.

Berlin, 23. marca. Námornický výbor ríšskeho snemu v sobotu pojednával rozpočet válečného námorníctva. Referent oznámil, že tie ztraty, ktoré nemecká flotta v siedmich mesiacoch vojny utrpela na mori, sú už úplne vyrovnané. Referent námornického rozpočtu zároveň konštatoval, že útočenie nemeckých podmorských lodí stále vzrastá.

Činnosť nemeckých podmorských lodí.

Kopenhátsky časopis «Politiken» oznamuje z Bergenn : Nemecká podmorská loď «U 29.» od ostrova Casquets—Rocks na sever pristavila parolod «Botnia» a vyzvala ju, aby 28 hláv počítajúce mužstvo anglickej parolode «Kardiff Adenwen» vzala na palubu. Parolod «Botnia», ktorá je vlastnosťou jednej severnej spoločnosti, mužstvo v Briahame vyviezla na breh.

Reuterova agencia oznamuje z Vecampu : Dľa chýru francúzske loďku «Jaques Coeur» 14. marca, keď plávala do New-Foundlandu, od Lizardu na 85 morských míľ jedna nemecká podmorská loď, ktorá bola potopila päť anglických lodí, pristavila a prosila, aby vzala na palubu mužstvo jednej torpedom potopenej anglickej parolode. Francúzsky kapitán vzal mužstvo, načo dostal dovolenie ďalej plávať. Loďka «Jaques Coeur» anglické mužstvo pozdejšie odovzdala jednej anglickej parolodi.

Berlínske časopisy oznamujú, že od nedele ďalšie štyri anglické parolode trafily výstrely z torpeda.

Dobíjanie Dardanell.

Anglicko-francúzska flotta chce pokračovať v dobíjaní.

«Corriere della Sera» oznamuje z Londýna : Bombardovanie Dardanell bolo treba zastaviť, lebo silný južný vetor znemožnil pokračovať v operáciach tým šesť loďam, ktoré vnikly ku morskej úžine. V bombardovaní ale onedlho ešte s väčšou energiou budú pokračovať. Toto uzavretie konferencia admirálov a veliteľov, ktorá sa vydržiavala na francúzskom križiaku «Suffren», vyniesla s dorozumením vlád Anglicka a Francúzska. Dalej uzavreli, že sa nezdesia žiadnych obetí, ešte aj keby utratili tucet válečných lodí. V operáciach proti Dardanellám zúčastnia sa aj francúzske a anglické kontinentálne čaty.

Dľa athénskej zprávy spojená anglická a francúzska flotta z nova sa chystá útočiť na Dardanelly. Všade s najväčšou napnutosťou hľadia v ústrety akcii, ale prevažne panuje náhľad, že Turci, jestli budú mať nadostač munície, útok víťazne odbijú.

Koncentrovanie anglicko-francúzskych čiat.

Athénsky časopis «Himaera» dozvedá sa, že Anglicko zúmyselne pustilo do sveta chýr, že trojitá dohoda pred Dardanellami koncentruje 60—70 tisíc ľudí, kdežto nemá tam viac ako 16—17 tisíc ľudí.

Ponevác Grécko odmietlo zúčastnenie sa v dobíjaní Dardanell, kdežto trojitá dohoda jedine od tohto štátu očakávala, že vyloží na breh čaty, tak sa zdá, že v blízkom čase nebude veľmi možné okolo Dardanell vyložiť na breh dostatočné vojsko.

Ukrutnosti Rusov.

Wolffovej agencii v Berlíne oznamujú z hlavného válečného stánu nemeckého, že o udalostiach pri Memele nasledovne ustálili :

Vo štvrtok, 18. marca Rusi od severa a od východu naraz tiahli proti Memelu. Týchto Rusov mohlo byť asi 6—10.000. Nemeckí landšturmisti, ktorých bolo menej, boli prinútení od hranice utiahnuť sa do Memelu, ba boli prinútení i toto mesto opustiť a ešte ďalej sa utiahnuť. Rusi počas svojho napredovania v Nimmersate a v Lausallene viac domov a veľmi mnoho stodôl podpálili. Pätnásť obcí bolo veľmi poškodené. Rusi značnú časťku abyvateľstva týchto obcí, aj ženy a dievky, vzali so sebou do Ruska a časťku obyvateľstva pobili. Rusi 18. marca večer vtiahli do Memela. Vojakov umiestnili zväčša v kasárňach. V piatok večer ruský veliteľ prišiel na mestský dom a mestanostu s troma vážnymi mešťanmi čo túsov pojal do kasárne, ktorú Rusi takmer neuveriteľne porúchali. Po uliciach mesta chodily zbíjajúce čaty ruských vojakov. Vojaci zlapali obyvateľov mesta, išli do domov, vytkli obloky, ozbijali obchody s potravnými článkami, dva hodinárske obchody a jeden zlatnícky obchod. V troch pádoch ustátli aj násilensťvo proti ženským. Rusi v meste len málo podpaľovali. Chýr, že sa zbojstva zúčastnila aj ruská sberba, není potvrdený.

Ruskemu veliteľovi už i samému bolo dosť tohto zbojstva, preto rozkázal čatám, aby sa vrátili do kasárne a brány kasárne kázal zavreť. V sobotu rano mimo vojenských patrol v meste nebolo vidieť ruského vojaka. V sobotu večer Rusi vytiahli z mesta a len jednotlivé rozprášené čaty ostaly v Memeli. Tito ruskí vojaci práve chceli odovzdať svoju zbraň na mestskom dome, keď v nedeľu popoludní od severa novšie silné ruské čaty prišli do mesta. Rusi v Memeli našli nemecké predné stráže, za ktorými od juhu išly silnejšie nemecké čaty. Povstala prudká bitka, v ktorej sa podarilo Rusov vyprášiť z Memelu. V prudkej pouličnej bitke Rusi utratili asi 150 mrtvých. Naša ztrata je veľmi nepatrná. Túsi na blíženie sa nemeckých čiat pod ruskou strážou opustili mesto. Pri Königswelthene ruská stráž dala sa na útek, nechajúc túsov, ktorí sa potom vrátili do Memela. Na ceste mešťanostu Pockela utekajúci ruskí vojaci porazili bodákom.

Rusi bez odporu utekali a Nemci ich ešte i 22. a 23. marca prenasledovali. Zvlášte počas utekania cez Polangen utrpeli ťažké ztraty, lebo nemecké križiaky spustily na nich opravdovú záplavu guľ. 500 zajatcov, 3 kanóny, 3 strojové pušky a veľké množstvo streliva sa nám dostalo do rúk.

Útok Rusov proti Memelu dokázal sa vlastne lúpežným útokom, v ktorom chceli prísť ku čím väčšej koristi a nie k vojenským úspechom. Podobný lúpežný útok zamýšľali spáchať aj proti Tilsitu. Ruský veliteľ v piatok večer spýtal sa nemeckého mešťanostu, že jaké je polozenie v Tilsite a veľmi sa čudoval, keď počul, že toto mesto je už v rukách Nemcov.

V čatách, ktoré oslobodily Memel, bol aj najmladší syn nemeckého cisára knieža Joachim. Kde ho poznali, tam ho obyateľstvo všade oduševnene a s radosťou vívalo.

Dľa zprávy «Berliner Lokalanzeiger»-u pruský princ Joachim z poverenia maršalla Hindenburga navštívil Memel. Princ Joachim pri tejto príležitosti povedal reč, v ktorej hovoril, že v celej nemeckej ríši nenajde sa človeka, ktorý by sa nebol zhrozil na tých páru nemajúcich zločinoch, ktoré mesto Memel stihly. Neuspokojíme sa dotiaľ — hovoril princ Joachim — kým nepriateľa za toto hodne nepostresceme. Pod dojmom týchto smutných udalostí a vzpomnúc si historiú mesta, prosím vás, zvolajte spolu so mnou : Jeho veličensťvo, kráľ Pruska : Hurrá ! Hurrá ! Hurrá !

Menovaný časopis dozvedá sa i o tom, že maršall Hindenburg pre vtrhnutie Rusov do Memela mimo šuvalskej gubernie aj na ostatné, Nemcami obsadené ruské územie vyhodil šarc, tak medzi inými na mesto Lodz vyhodil polmilliona šarcu.

Krakovský časopis «Nova Reforma» zas uverejňuje nové strašné podrobnosti o tých ukrutnosťach Rusov, ktoré na okolí Nového Sandecu páchali. Všade, odkiaľ sa po bitke pri Limanovej museli vzdialiť, podpaľovali domy a majetky, ničili gazdovské náčinie a poprznili ženy a devy. Sotva je takej dediny, v ktorej by viac ľudí neboli zabili. Kamkoľvek prišli, všade sa vypytovali obyvateľov o pohyboch našich čiat, o jakosti plukov a brandži a vybrázkami smrťou chceli prinútiť ľudí, aby ich viedli tajnými cestami. Ale sa nikde nenašlo ani len jedného človeka, ktorý by Rusom bol dal takéto vysvetlenie, alebo ktorý by sa bol podujal ku službe vodiča. Pre toto mnohých ľudí zbili až do krvi a druhých zas zatkli. V dedine Jasovsko pri Novom Sandeci Rusi páchali strašné veci. Keď gazdovský ľud dediny rano šiel do kostola na svätú omšu, jedna čata ruskej jazdy viackrát strelila na ľud, medzičím jeden šesťdesiatpäťročný človek zomrel a asi dvadsať žien a diev bolo ranené.

Úradná zpráva policie o klamstve so súknom.

V známej záležitosti klamstiev so súknom pri lifrovaní pre vojsko vyšetřovanie ešte trvá a obťažujúce dôkazy proti vinnikom sa vždy množia. Sornam šudierov ešte není úplný, ale onedlho budú už znami všetcia, ktorí čo i len tú najmenšiu účasť brali na klamstve. V posledné dni ne odali sme zprávy o švindloch pri lifrovaní, čo sa stalo v záujme zdaru vyšetřovania.

Teraz ale budapeštiansky policajný hlavný kapitán v záležitosti klamstva so súknom vydal úradnú zprávu, z ktorej vynímame nasledovné :

Keď sa honvédske minister od veliteľov bojujúcich čiat dozvedel, že látka uniformy našich vojakov nezodpovedá požiadavkám, naskutku naložil fiškusovi veliteľstva budapeštianskeho honvédskeho okresu, aby v tejto záležitosti bezodkladne zaviedol vyšetrovanie a minister osobne poprosil budapeštianskeho hlavného kapitána, aby proti tým, ktorí majú účasť v klamstve pri lifrovaní, čo najprísnejšie zakročil. Zo zavedeného vyšetrovania vysvitlo, že neupotrebitelná uniforma bola šitá zväčša z tých tkanín, ktoré obchodníci, poťažne liferanti do budapeštianskeho ústredného skladu lifrovali.

Ponevác do vojenského skladu lifrovaná látka musí byť označená firmou patričného liferanta, preto sa v ústrednom sklade už ľahko dalo ustáliť, že kto lifroval planú tkaninu. Následkom tohto a na základe dát ďalšieho vyšetrovania do predbežného väzenia policie dostali sa nasledovní obchodníci : Ernest Bastir, Ladislav Neumann, Béla S. Váradi, Desider Hecht, Artur Pártos, Eugen Taubes a Edmund Szász, ktorí zlé súkno lifrovali armáde. Že jakú veľkú škodu zapríčinili týmto äráru, to sa teraz ešte ani len približne nedá ustáliť. Ustálenie tohto čaká na odborných znalcov obchodných kníh, ktorí knihy menovaných obchodníkov preskúmajú.

Z tohto skúmania kníh dosiaľ ustálili, že veľká čiastka tkanín, ktoré menovaní lifrovali, je v krajčírskych dielni Národného spolku textilných diel účasť. spol. V krajčírskych dielni súkno odborní znalci preskúmali a ustálili, že z tam najdených 2632·75 metrov súkna, ktoré Ernest Bastir lifroval, 252 metrov je zlej jakosti ; z 1635·9 metrov súkna, ktoré Ladislav Neumann lifroval, 1049·4 metrov je zlej jakosti ; z 8325·2 metrov súkna, ktoré Béla Váradi lifroval, 3186·4 metrov je zlej jakosti ; z 1129·3 metrov, ktoré Desider Hecht lifroval, 55·4 metrov je zlej jakosti ; z 2847·2 metrov, ktoré Artur Pártos lifroval, 1874·6 metrov je zlej jakosti ; z 5541·4 metrov, ktoré Eugen Taubes lifroval, 2651·2 metrov je zlej jakosti ; z 113·4 metrov súkna, ktoré Edmund Szász lifroval, všetko bolo zlej jakosti. Teda zo všetkých 23.224·9 metrov súkna, ktoré policia našla v spomenutej krajčírskych dielni a ktoré manovaní lifrovali, 9182·4 metrov je zlej jakosti. Jestli meter súkna rátame po 11 korún, tak ärár pri tomto súkne utrpel škody vyše 100.000 korún.

Mimo už menovaných obchodníkov vo väzení policie sú ešte nasledovní : obchodníci Béla Kohn, Mikuláš Ligeti a Desider Váradi, agent Béla Faragó, súkromný úradník Heinrich Fenyves, direktor Július Reimer a Eugénova Bórova, ktorí mali účasť na klamstve so súknom.

Policia po prevedení vyšetrovania všetky listiny, dôkazy viny a všetkých zatknutých odovzdá zástupcovi veliteľstva budapeštianskeho honvédskeho okresu.

Z dát vyšetrovania vysvitlo, že pri odoberaní lifrovaného zlého tovaru so strany ku tomu povolaných vojenských osobností stala sa ťažká neopatrnosť a hriješne premeškanie. Proti týmto vojenským osobnostiam vojenská vrchnosť prísne zakročí.

Samuel Oxhorn, ktorý vojsku lifroval bakanče s papierovými podošvami a ktorý je v Mármárošszigete zatknutý, pri vypočúvaní rozpovedal, že istú čiastku lifrovaných bakančov kúpil od budapeštianskeho šustra Bélu Feuerlichta. Tento Feuerlicht v Király-ulici v dome č. 98. mal obuvnícky obchod. Oxhornovi predal 3000 párov bakančov za 24.137 korún. Vrchnosť ustálila, že bakanče mali papierové podošvy, načo policia aj Feuerlichta zatkla.

Tu spomneme, že v Märisch-Weiskirchene zatkli Mórica Baara a Dávida Baara, ktorí tiež zlé bakanče lifrovali vojsku.

Delostrelecký poručík v chrasti.

Ernest Balla, na severné bojište vyslatý zpravodajca jedného budapeštianskeho denníka s dátumom 16. marca píše svojmu časopisu :

Po nekonečným zdajúcom sa prikrývadle čerstvo napadnutého sňahu krivo, potom uhlasto ťahajúca sa čierna čiara : to sú ruské strelné zákopy. Zakopané, v sňahu stavané, miestami doskami a zemou prikryté, pred šrapnelmi bezpečné dôstojnícke úkryty, cez ďalekohľad celkom dobre bolo možno vidieť vopred potisknuté stráže v bielych plátených kepeňoch, čiapky mali pokryté husto padajúcim sňahom a len remeň pušky svietil tmavo na iskriacom sa sňahu.

Sotva na päťsto krokov od najkrajnejšej ruskej streleckej zákopy boli naše jarky a v triadväsať stupňovej zime usmievajúc sa, pohvizdávajúc si a ticho vyspevujúc, akoby doma, pokojne sedia naši vojaci, ako by nie na päťsto krokov, lež na desať dní cesty koketovali so smrťou. Tu niet smútku, tak sedia okolo malých železných kachličiek, ako keby boli jednou pokojnou rodinou, a ono je možné, že už v nasledujúcom okamžení bude attack a vtedy treba zhasiť priateľský oheň v kachličkách, tam treba nechať bezpečné dekungy a treba sa hnať v sňahu na meter vysokom, treba sa boriť so sňahom, ktorý sa uľahuje a popúšťa a často až po hrdlo vtiahne do seba tých, ktorí sa pohli k attacku.

A takýto čas v nepriateľských zákopoch s praskotom ozvú sa pušky, pukajú strojové pušky a na okolitých vyvýšeninách zadunia delá. Je to pekelný koncert.

Smrtonosný granát hlboko vryje sa do sňahu a vytne celú jamu v ligotajúcom sa prikrývadle. Z útočiacich mnohí sa vyvrátia a krv na červeno zabarví biely sňah. Drahá krv, ale attack sa predsa podarí, naši sú teraz už tam pred ruskými posíciami. Sto a sto rúk zdvihne sa do povetria. Kde nie, tam bodáky a kolby pušiek urobia svoje.

Teraz za tri dni bolo ticho. Len tu i tu kedy-vtedy

sa ozval výstrel z pušky. To si vari predné stráže chcely dať na vedomie, že sú na poste. Sňahová metelica bola strašná. Nie, to ani nebol sňah, lež na kosť zamrznuté chumáčky sňahu, čo vetor hádzal do tvári. Na tri kroky nebolo možno vidieť a preto panoval pokoj.

V noci, keď všetko celkom utíchlo, od ruských streleckých zákop bolo počuť čosi spevu podobného, vetor prinášal hlasy akkordov ruskej melodie.

Na štvrtý deň vetor prestal duť, aj padanie sňahu vystalo a vtedy palba náhle začala ožívať.

Počasiu zdalo sa súcim ku väčšej akcii a popoludní došiel rozkaz od brigády, že vršok od Rusov, ktorí stoja oproti nám, za každú cenu treba zaujať.

Naši vedeli, že to nebude ľahká robota. Rusi sú znamenite až po hrdlo zakopaní, pred ich jarkami ťahajú sa drótené prekážky a veliteľ nášho bataillona vedel, že musí priniesť obeť. Poznal oproti nám stojacieho nepriateľa, vedel, že musí zápasit s chlapmi jedného sibírskeho streleckého pluku, čo je ťažkou úlohou, lebo tito patria ku elite ruskej armády, všetci sú výtečnými strelcami, tuhými a odvážlivými protivníkmi.

Veliteľ bataillona vyhlásil mužstvu rozkaz brigády, chlapci vzdorovite načúvali a všetci vedeli, že vršok treba zaujať, teda ho zaujmú a keby Rusi ozaj boli samými čertami.

Naskutku po vyhlásení rozkazu zarachotily pušky a o krátku polhodinu ozvaly sa i naše kanóny. Tamti na protejšej strane nemeškali s odpoveďou. Rusi iste spozorovali, že sa volačo chystá, lebo neobyčajne divo odpovedali a s prestávkami len za päť minút posielali k nám svoje granáty, ktoré však málo škody narobily.

Blížil sa večer, ale Rusi neboli obmäkčení, neboli dozretí k útoku a preto veliteľ bataillona ešte čakal, lebo ani len jedného chlapa nechcel na darmo obetovať.

Pred večerom, už sa sotmievalo — tu hore medzi vrchami je o veľa skôr večer — zbrane utíchly.

Vtedy jeden mladý delostrelecký poručík, dôstojník X-ho honvédskeho poľného kanónového pluku zastal pred veliteľom batterie a riekol :

— Pan kapitán, medzi našimi a ruskými zákopami na stopäťdesiat-dvesto krokov od prvého radu ruských jarkov je malá chrašť, z ktorej sa vypína asi štyri-päť stromov. Ja sa podujmem, aby som sa prikradol do chraští a vyšpehujem nepriateľské posície.

Salutoval a čakal.

Veliteľ batterie za pár okamžení nevedel odpovedať, lebo nabídnutie sa poručíka bolo veľmi odvážlivé, ba takrečeno neprevediteľné a práve preto konečne takto odpovedal :

— Brávo, táto odvážlivosť poukazuje na teba, od teba som to čakal, ale k čomu si sa teraz ponukol, to je práve také odvážlivé, jako nerozumné pokúšanie Boha a práve preto nielen že ponuknutie neprijmem, ale ti i zakazujem, aby si previedol svoj úmysel.

Poručík na takúto odpoveď veliteľa brigády sa trochu zarmútil a odišiel.

Chlapi batterie uložili sa k nočnému odpočinku. V zemi, ktorá bola zamrznutá na tvrdo ako kosť, spali naši delostrelci pritulení jeden k druhému.

(Dokončenie nasl.)

CHYRNÍK.

Všetkým ct. dopisovateľom, čitateľom a čitateľkám «Krešťana» srdečne prajeme šťastlivé sviatky.

Veľká noc jeho veličenstva kráľa. Ako z Viedne oznamujú, jeho veličenstvo kráľ pri pobožnostach v Zeleny Stvrtok, vo Veľký Piatok a vo Veľkú Sobotu s celým dvorom prítomný bude v kaplnke Schönbrunnskej. O zdravotnom stave jeho veličenstva svedčí tá okolnosť, že svojho riadneho dvorného lekára dr. Kerzla odpravuje s tou poznámkou, že prítomne nemá času ku takým lappáliám.

Z biskupstva baňskobystrického. Z Baňskej Bystrice oznamujú: Baňskobystrický osvietený pán biskup Wolfgang Radnai za biskupského námestníka vymenoval praelát-kanonika Jozefa Gürtlera, za hlavného školdozorca dieocesaného pápežského komorníka Arnolda Boboka, profesora bohoslavia a za rektora semeníšta Antona Richtera, asesora svätej stolice, profesora bohoslavia.

Diamantová svätá omša. Dojímavá slávnosť bola 14. marca v prešporskom kapitulskom kostole. V ten deň opátkanonik Ján *Fabián* odbavoval svoju 60-ročnú kňazskú sv. obeť. Starec svätého života narodil sa 20. jan. r. 1832. Účinkoval ako vychovávateľ klerikov, ako spisovateľ, zvláštne ale v obore duchovnej správy. Na ten veľký deň ustanovila sa do Prešporka i deputácia Nových Zámok, kde jednúc tiež veľmi blahodarne účinkoval. Manuduktorom mu bol opátkanonik Árpád Kazacsay a slávnostnú reč mal kanonik Karol Vinceze.

Jeden farár za katolícku školu. Z Nitry píšú: Ján Szokol, bývalý farár Vágszentkeresztu, v svojom testamente rim. kat. Iud. škole vo Vágszentkeresztu poručil 10.000 korún.

Urlaubovanie vojakov. Sdelili sme, že urlaubovanie nebojujúcich vojakov ku jarným prácam pre dosavadne nepriaznivé počasie na neistý čas odročili. Odtedy následkom zlepšenia sa počasia nariadili, aby veliteľstvá vojenských sborov v porozumení s podžupanmi stolic ustálily čas urlaubovania vojakov patričného vidieku. Podžupanom jednotlivých stolic naložili, aby v tomto ohľade vyžiadali mienku gazdovských spolkov v stolic. Že kedy sa započne urlaubovanie vojakov, to stoličné vrchnosti uvedú vo všeobecnú známosť.

Preskúmanie na istý čas urlaubovaných vojakov. Tých honvédov a landšturmistov, ktorých od mobilisácie následkom supravisity jako na istý čas k službe nesúcich urlaubovali, 1. apríla povolajú k lekárske mu preskúmaniu. Ku preskúmaniu sa len tí majú ustanoviť, ktorí dostanú na ich meno vystavenú povolávaciu kartu.

Vyznačenie bardiovského mešťanostu. Z Prešova oznamujú: Na mimoriadnom zasadnutí šárišskej stolice nadžupan bardiovskému mešťanostovi Elemérovi Feketemu odovzdal rytierský kríž rádu Františka Jozefa. Elemér Fekete pri novembrovom vtrhnutí Rusov do Bardiova za celý čas ostal na svojom mieste a zachránil obyvateľstvo mesta od väčšieho oškodenia. Za to dostal to pekne vyznačenie.

Najvyššie vyznačenia. Ako nám zo Spiša oznamujú, pre hrdinské a zdarné držanie sa pred nepriateľom, najvyššie vyznačenie dostali: Ladislav Juhász, major 9. honvédskeho pešieho pluku, železný korunný rád tretej triedy s válečnou ozdobou. To isté vyznačenie dostal aj Daniel Várady, major 5. honvédhusárskeho pluku, ktorý od vtedy už zomrel hrdinskou smrťou. Mikuláš Görgey, honvédhusársky nadporučík, toho istého pluku dostal záslužný kríž tretej triedy s válečnou ozdobou. Gelnický banický merník Franc Schifter, poručík v rezerve, ktorý na bojišti povýšený bol za nadporučíka, dostal odznak chvály (Signum Laudis). Vyznačený bol i spišskobelanský rodák Schütz.

Obetivosť železničiarov košicko-oderbergskej železnice. Pre rodiny narukovaných zamestnancov košicko-oderbergskej železnice do 3. marca sossbieralo sa 42.824 korún 51 halierov a hlavná direkcja dala k tomu mesačne 1500 kor., teda do 3. marca 9000 korún.

Hrdinská smrť notára. Z Prešova oznamujú: Prešovský podnotár Emerich Lieb ml., poručík 9. honvédskeho pešieho pluku v rezerve, hrdinskou smrťou zomrel na severnom bojišti. Prešovský rim. kat. učiteľ Emerich Lieb v zosnulom oplakáva svojho syna.

Chýry zo Spiša. Spišský rodák Aladár Bugsch majór 20. veľkokanizánskeho honvédskeho pešieho pluku, na uznanie jeho hrdinského a zdarného držania sa pred nepriateľom od jeho veličenstva kráľa vyznačený je rádom železnej koruny tretej triedy. — Levočský ochranný spolok proti suchotinám teraz má 4 zakladajúcich, 39 podporujúcich a 141 riadnych údov. Minulého roku mal spolok výdavkov 6160 korún. Z uhorskej válečnej požitky značil 1000 korún. Majetok spolku pritomne obnáša v hotových peniazoch 7001 korún. Tento preužitocný spolok, ktorý bojuje proti smrteľnému nepriateľovi ľudského života, je všetkej podpory hodný. — Na levočskom mestkom dome, údajne prišli na stopu zpreneverenia; škoda činí asi 20.000 korún. — V Levoči 3. marca na Schiessplatzi obesil sa mestský úradník Ludvik Szenovitz, údajne pre nevyliciteľnú chorobu. — Bývalý novovesský mestský lekár dr. Aleksander Simenszky, majiteľ korunného zlatého záslužného kríža, 28. februára v 79. roku života svojho zomrel v Dombovári. — Na ostatný kéžmarský lichvací jarmok pribnali 800 kusov rožného statku, 570 koní a 16 ošípaných; z toho predalo sa 482 kusov rožného statku, 264 koní a 8 ošípaných. — Uh. kráľ. minister obchodu dovolil, aby v Lubici výkladný a lichvací trh oterajška vydržiavaný bol na miesto soboty v každý piatok. — V Smokovciach umiestnia asi 400 takých dôstojníkov, ktorí po-

trebujú odpočívania. — V Magure 7. marca i po dolinách bolo 34 centimetrov snehu. 8. marca ráno ukázal teplomer 16 stupňov zimy. — Andor Bartha, žiak novovesskej drevopriemyselnej odbornej školy, honvédskeho kaprál, hrdinskou smrťou zomrel na bojišti. — Kéžmarčania: Andor Ribiczey, kapitán cis. a kráľ. 19. pešieho pluku a jeho brat Mikuláš Ribiczey, kapitán 2. bosnanského pešieho pluku, pre hrdinské držanie sa pred nepriateľom, vyznačení boli zlatým válečným záslužným krížom, prvý dostal okrem toho i nemecký železný kríž. — Žegranský administrátor Viktor Grieger na podporu katolíckej tlače obetoval 10 korún. — Prvá zimná kúpeľná listina Tátraszélplaku vykazuje 56 hostí. — V Magure 12. marca bolo snehu aj po dolinách na polmetra, na vrchu Magury bol sneh tak vysoký, že za dva dni medzi Spišskou Belou a obcou Stará Ves nebolo počtovej premávky. 15. marca nastal zase veľký odmäk.

Naši hrdinskí pioníri. Dostali sme zprávu o hrdinskom skutku niekoľkých pionírov 71. spoločného pešieho pluku trenčianskeho. Pluk ležal bezprostredne pred ruskými posíciami a v dĺžke pársto metrov bolo treba vytiahnuť drótené ohrady, aby aj tými prekazili prípadný útok Rusov. Touto nebezpečnou prácou poverili kaprála Jozefa Árpa s niekoľkými pionírmi. Prichytili sa k práci. Ale sotva zabili do zeme so pár kolov, keď začaly padať ruské granáty. Dvaja vojaci boli ranení, ale kaprál Árpa i samotný pokračoval v práci. Čosi-kamsi dostal pomocníka. Bol to Juraj Zelenák, ktorý však po zabíí pár kolov bol poranený. Potom sa Janiček a Uherčík usilovali vbíjať koly do zamrzutej zeme. Poranených druhov zanesli na bezpečné miesto a potom pokojne pokračovali v práci. Bezprostredne pri nich pracoval Bučko a ačkoľvek ruské kanóny ozaj sypaly granáty, predsa dost dlhú drótenú ohradu vedeli postaviť. V nasledujúcu noc Bučko so svojimi kamarátmi Szekeresom a Bartovičom pokračoval v práci. Bučko plaziac sa na chrbte ťahal dróty od jedného kola k druhému. Keď na obe ruky bol poranený, vtedy už len Szekeres a Bartovič ostali pri práci a šťastne skončili nad mieru nebezpečnú úlohu. Drótená ohrada bola hotová a bola taká znamenitá a tak blízko sa ťahala pred ruskými posíciami, že jeden ruský vojak, ktorý šiel pre menážu, v šere úsvitu zachytil sa na bodliáčoch drótenej ohrady a naši ho zajali. Bučko dostal medailu hrdinstva I. triedy a Jozef Árpa, Juraj Zelenák, Ignác Janiček, Anton Szekeres, Franc Bartovič a Jozef Uherčík dostali medailu hrdinstva II. triedy.

Zákaz poľovaf. Minister orby vydal nariadenie, v ktorom vyzýva vrchnosti, aby prísne kontrolovaly zákaz poľovačky a aby zneužívania trestaly. Poniectori poľovníci totižto pod tou záminkou, že je núdza o potraviny alebo že poľujú na zver pre nemocnice, aj v zakázanej dobe poľujú.

Kresfania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!!

Mrtví a ranení.

(Pokračovanie.)

Všetci, pri ktorých nestojí poznámka «mrtvý», sú ranení.

Písmeny *ppl.* znamenajú peší pluk; *hp.*, honvédske pluky; *komp.*, je tolko ako kompania; *lp.*, landsturmistický pluk; *jb.*, jágerský bataillon.

Zo 67. spoločného pešieho pluku (veliteľstvo doplnujúceho okresu Prešov):

Skaska Ján (Leibicz, Spiš) †, Slaninka I. (Osztopatak Šariš), Sklenár Andrej (Krasznahorkaváralja, st. gemersko-malohontská) †, Slávik Július frajter (Krompach, Spiš), Slivka Ján (Šlavník, Spiš) †, Smik Martin (Farkasfalva, Spiš) †, Solecki Štefan (Paloncza, Šariš) †, Spriska Juraj (Sielnica, Liptov), Sromovsky Pavel (Belá, Spiš), Subina Peter, Tall Juraj (Vörösalma, Šariš), Tarčák Ján (Szepesjakabfalva) †, Tkáč Ján (Tapolylucska, Šariš), Tlak Štefan (Harakócz, Spiš), Topercer Ján (Csütörtökhely, Spiš), Trštian Kliment (Lužná, Liptov), Turek Jozef cugsfirer (Sóbánya, Šariš), Uličný Adam (Kokava, Liptov), Uličný Peter (Sv. Peter, Liptov), Uri Alexander kaprál, Valenčík Jozef cugsfirer (Szepes-topolcza), Valent Ján frajter (Nemetporuba, Liptov), Vančura Michal (Tarkó, Šariš) †, Varga Ján (Krompachy, Spiš), Vašičák Juraj (Osztonya, Spiš), Vavrek Ján (Alsósebes, Šariš), Vencel Karol kaprál (Szepesremete), Veršensky Franc (Szepesótfalu) †, Veselovský Andrej, Veselovský Jozef (Lužná, Liptov) †, Višni Andrej, Višňam Ján (Királylubella, Liptov), Vojtas Ján (Szepesgyörke) †, Vojtek Ján (Topolyengyel, Šariš) †.

(Pokračovanie nasleduje.)

Odplata vernosti.

Millionová pozostalosť baróna Révayho.

Noviny už posiaľ mnoho písali o millionovej pozostalosti s koncom minulého roku zomrelého baróna

Franca Révayho. Tento bohatý veľmož celý svoj asi 12 millionov obnášajúci majetok, s obidením svojej vzdialenejšej rodiny, poručil turčianskému statkárovi Jánovi Reichlovi. Ján Reichl asi pred 25 rokami komorníkom bol baróna Révayho a svojou vernosťou a spoľahlivosťou úplne získal si dôveru svojho pána, ktorý už po čas života bohato ho odmenil. Někdajší komorník už od viacej rokov hospodáril na svojom statku, pri tom ale stále a s najväčšou horlivosťou riadil záležitosti svojho někdašieho pána. Baron, ktorý už v živote chladno sa choval ku svojim príbuzným nečinil z toho tajnosti, že svoje milliony v testamente poručí Reichlovi a jeho deťom, ktorým bol krstným otcem a o ktorých výchovu sa staral. V tomto smysle aj zcela zreteľne vyslovil svoju poslednú vôľu v jeho testamente. Jeho bratanec ale a dve sestrenice napadly testament a ku ústrednému kráľ. okresnému služnovskému úradu obrátili sa stou prosbou, aby pozostalosť postavená bola pod zátvor a v testamente určený správca majetku, mnohoročný právny radca nebohého, baňskobystrický pravotár dr. Béla Tilles, aby pozbavený bol správy majetku. Všetko toto žiadali na základe lekárskej mienky, ktorou hľadeli dokázať, že v hrobe spočívajúci veľmož pri zostavení jeho testamentu nebol pri úplne zdravom rozume. Súd cez tri dni zaoberal sa s touto záležitosťou a presvedčil sa o tom, že nebohý veľmož pri úplne zdravom rozume napísal jeho testament a na návrh Reichlového pravotára dr. Karola Bonta, príbuzných odpravil s ich prosbou a v testamente určeného správcu potvrdil vo správe majetku. Záležitosť millionovej pozostalosti, i po čas vojny zvláštnu zaujatosť vzbudila nadovšetko na Horniakoch, kde vysoko vážili si a aj vrele milovali po jeho veľkej dobročinnosti všestranne známeho veľmoža, ktorý v jeho testamente nezabudol ani na cirkev, nakoľko čo následníka dediča testamentárne určil rim. kat. biskupstvo baňskobystrické.

Šijací stroj

Na pohodlné malé čiastočné splácanie predáva
FRANZ BAUMGARTEN
Budapest, VII., Rózsa-u. 27.
Telefon József 33-72.

Oznamy prijíma administrácia

„Kreštan“

BUDAPEST,
Szentkirályi-utca 28.

Pýtajte si

zdarma a franko môj hlavný cenník opatrený so 4000 vyobrazeniami hodín, zlatého a strieborného tovaru, hudobných nástrojov taktier tovaru z ocele a kože, ako aj rôznych toaletných a iných v domácnosti potrebných článkov, zbrane atď.

Prvá dielňa hodín Ján Konrad

c. a k. dvorný zásielca
Brüx číslo 717. (Čechy.)
Nicklové-Roskopf hodinky K 3-90; 4-20; 5-
Strieborné hodinky K 8-40.
Nicklový budíček K 2-90.
Budíček s duplovaným zvonkom K 4-
Zasielanie s poštovou dobierkou. Žiadne riziko. Zámena povolená alebo návrat penazí.

51 rokov v obchode, vyzkúmane dobrá osada na kosa.

Nikto nikdy nemal lepšej kosa, ako je naša

Bazilika zlato-kosa.

Nesľubujeme nebo a zem, každému ale, kto s dôverou obráti sa ku nám, pošleme takú trvanlivú oštrú zlatú kosu, za ktorú nás požeňovať bude. Tieto kosa už od 50 rokov rozposielame najväčším pántvam a mnoho tisíc hospodárom. Zárukou dobre stojíme za každú kosu a nesodpovedné zameníme zdarma. — Cena jednej «Bazilika zlatej kosa» s poštovou dobierkou:

	70	75	80	85	90	95	100	110 cm.
Cena 1 kosa	2-20	2-30	2-40	2-50	2-60	2-70	2-80	3-20 kor.

Cena 1 kosa Bazilika diamantovej osielky 1-50 kor. Takej nikdy nebolo. Zvláštne upozornenie pre sbierateľov kupcov na kosa. Pri kúpe 10 kusov kosa 1 kus posielame zdarma. Pri kúpe 30 kusov, zdarma posielame 3 kusy alebo jeden výborný 6 výstr. revolver, alebo jeden opravdo postriebrený metalový kríž. Prosíme na každý pád žiadať si náš veľký obrázkový cenník. Zdarma ho pošleme a každému spôsobíme s ním veľkú radosť. — K dostaniu v obchode: **Jozef Marosi a Syn.** Esztergom 15. číslo. 51 ročná osada na kosa a veľký obchodný dom.

Tlačou Stephaneum uđ. spol. v Budapešt, VIII., Szentkirályi-utca 28/a.